

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n yhteisökohtaisten omistajapoliittisten linjausten hyväksyminen

VD/7745/00.01.01.01/2020

RV/K-ML/RK-K/TK

Konserniyhteisöjen omistajapoliittisten linjausten yleisessä osassa linjataan kaupungin yhteisöjä koskevaa omistajapolitiikkaa ja erityisessä osassa määritellään yhteisökohtaisesti yhteisön tarkoitus konsernissa sekä asema kaupungin palvelutuotannossa. **Kaupunginvaltuusto** on hyväksynyt konserniyhteisöjen omistajapoliittiset linjausten yleisen osan kokouksessaan 21.9.2020 (§ 7).

Konserniyhteisöjen omistajapoliittisten linjausten yleisen osan hyväksymisen jälkeen kaikille kaupungin tytäryhteisöille ja osakkuusyhteisöille vahvistetaan yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset, joissa kuvataan muun muassa yhteisön toiminnan tarkoitus, perusteet kaupungin omistajuudelle, yhteisölle asetettavat pitkän aikavälin tavoitteet. Yhteisökohtaisia omistajapoliittisia linjauksia voidaan tarkistaa valtuustokausittain.

Vantaan kaupunki omistaa Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n kokonaan ja se toimii hankintalain mukaisella sidosyksikköperiaatteella. Omistajapoliittiset linjaukset on valmisteltu yhdessä yhtiön kanssa, ja ne perustuvat Deloitte ja KPMG:n tekemien ulkopuolisten asiantuntijaselvitysten havaintoihin sekä Vantista, tilaajatoiminnasta vastaavista yksiköstä ja asiakastoimialoilta selvityksen yhteydessä sekä aiemmin kerättyyn tietoon.

Vantin tehtävänä on toimia kaupungin oman palvelutuotannon tukena sekä tuottaa itsenäisesti palveluja kaupunkilaisille. Yhtiö tuottaa ateria-, puhtaus- kiinteistö- sekä aula- ja turvapalveluita. Kaupungin ostot Vantista ovat vuosittain huomattavan suuria ja kaupunki on yhtiön ainoa asiakas. Yhtiön liikevaihto vuonna 2021 oli 51,6 milj. euroa. Henkilöstön koko oli tilikauden päättyessä 985 henkilöä.

Deloitte ja KPMG:n asiantuntijaselvityksissä on havaittu, että Vantin kustannustaso on kilpailukykyinen erityisesti volyymiltaan suurissa palveluissa, kuten perusopetuksen siivouksessa ja ateriapalveluissa. KPMG:n selvityksen mukaan käyttökatteella mitattuna Vantin kannattavuus on kokonaisuutena, kaikki liiketoiminta-alueet huomioiden, samalla tasolla kuin muutamilla verrokkina käytetyillä muiden suurten kaupunkien in house -yhtiöillä ja jopa paremmalla tasolla kuin verrokkina käytetyillä markkinaehtoisella yhtiöllä.

Molemmissa selvityksissä on päädytty siihen, että Vantaan kannattaa tuottaa ateria-, puhtaus- ja kiinteistöhuoltopalveluita myös jatkossa oman in house -yhtiön kautta. Kaupungin oman in house -yksikön omistaminen sekä ateria-, puhtaus- ja kiinteistöhoidon palveluiden keskittäminen omalle yhtiölle tai tuottaminen itse on todettu ulkopuolisissa asiantuntijaselvityksissä yleisimmäksi toimintamalliksi tuottaa palveluita suurissa kaupungeissa. Lisäksi valtaosassa kuutoskaupunkeja, kuten myös Vantaalla, on ulkoistettu osa palvelutuotannosta, jotta in house -yhtiön tai oman toiminnan laatuun, kustannustehokkuuteen ja asiakastyytyväisyyteen saadaan relevantteja vertailukohteita. Tällainen ns. hybridimalli tuottaa tukipalveluita on käytössä KPMG:n asiantuntijaselvityksen mukaan kaikissa kuutoskaupungeissa. Malliin on päädytty erityisesti siksi, että toimintaa on helppo kehittää sekä hallita, koska päätöksentekovastuu toimintaan liittyvistä olennaisista kysymyksistä säilyy omistaja- ja sopimusohjauksen kautta kaupungilla. Tehokkaasti toimivan in-house -yhtiön kautta voidaan hillitä hintojen nousua, koska in house -yhtiö toimii omakustannusperiaatteella eikä yhtiölle tarvitse asettaa

markkinatoimintaan liittyviä tuottovaatimuksia. Myös kyky varautua kriisitilanteisiin on huomattavasti parempi verrattuna ulkoiseen tuotantoon. Tarkemmin perusteet yhtiön omistamiselle ja kaupungin yhtiölle asettamat pitkän aikavälin tavoitteet on kirjattu liitteenä oleviin Vantin omistajapoliittisiin linjauksiin.

Omistajana kaupunki odottaa yhtiöltä laadukkaita ja kustannustehokkaita palveluita sekä asiakastarpeiden laajaa tuntemista ja siihen vastaamista. Yhtiön tulee laatia kehittämisohjelma, johon sisältyy toiminnan kehittämisen yleiset tavoitteet ja erityiset kehittämistoimet palveluiden kustannus-, asiakasyhteistyö- ja laatuhaasteiden ratkaisemiseen.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n hallituksen kokoonpanoa ja osaamisvaatimuksia koskevat linjaukset varmistavat, että hallituksella on monipuolinen osaaminen sekä kykyä itsenäiseen päätöksentekoon ja toimitusjohtajan työskentelyn tukemiseen.

Hallintosäännön 9 luvun 4 §:n 2 momentin 9. kohdan mukaan konsernijaosto päättää kaupungin yhteisökohtaisista omistajapoliittisista linjauksista, pois lukien konserniohjeessa määritellyt merkittävät konserniyhteisöt. Näiden konserniyhteisöjen osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla. Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy on konserniohjeessa määritetty merkittäväksi konserniyhtiöksi.

Konsernijaosto 16.5.2022 § 28

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteenä olevat Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset ja todettavaksi, että linjaukset tulevat voimaan valtuuston päätöksen jälkeen.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liite:

- Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset

Täytäntöönpano: Konserniohjaus- ja valvonta

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Konserniohjauksen päällikkö Riikka Kiljander-Kiiskinen, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)